

Nr 13

Utlåtande i anledning av motioner om utrednings- och kansliresurser åt riksdagens representanter vid bolagsstämma i Statsföretag AB.

I motionerna I: 381 av herr *Brundin m. fl.* och II: 423 av herrar *Burenstam Linder* och *Magnusson* i Borås hemställes att riksdagen skall besluta att tilldela de 18 riksdagsmän som ges rätt att närvara vid Statsföretag AB:s bolagsstämma »sådana utrednings- och kansliresurser att de ges praktiska möjligheter att förbereda och lösa de uppgifter som blivit dem förelagda».

Uppgifter i anslutning till motionerna

För den av motionärerna åsyftade representationen för riksdagen vid bolagsstämma i Statsföretag AB har utskottet redogjort i sitt föregående utlåtande, nr 12, till vilket här hänvisas. I utlåtandet berörs också den planerade riksdagsbehandlingen av en årlig redogörelse för Statsföretag AB och dess dotterbolag.

I grundlagberedningens utkast till ny utskottsindelning (SOU 1969: 62, s. 129 f.) har ärenden angående statsägda bolag hänförts till näringsutskottet.

Motionerna

Motionärerna framhåller att de 18 riksdagsmän som erhåller rätt att närvara vid bolagsstämma i Statsföretag AB får en mycket betydelsefull uppgift med hänsyn till de risker för funktionssammanblandning som föreligger när staten uppträder som företagare och till den inskränkning av riksdagens kontrollerande funktion som följer av att många transaktioner varom riksdagen tidigare beslutat kommer att kunna verkställas av Statsföretag AB utan att riksdagen får möjlighet att diskutera dem. Om de 18 riks-

dagsmännen lämnas ensamma att sköta sitt uppdrag kommer de, anför motionärerna, inte att ha tekniska möjligheter att hålla sig informerade om förvaltningsbolagets 20 dotterbolag och de ca 30 dotterbolagen till dessa.

Utskottet

Såsom framgår av den redogörelse som utskottet lämnat i sitt föregående utlåtande, nr 12, kommer ett av riksdagens utskott — näringsutskottet, om grundlagberedningens skiss till ny utskottsorganisation förverkligas — att bland sina uppgifter få att årligen granska och avge utlåtande över en redogörelse för Statsföretag AB och dess dotterbolag och att över huvud taget bereda frågor om statliga aktiebolag. Till detta utskotts sekretariat måste uppenbarligen fortlöpande anskaffas dokumentation rörande de statliga bolagen, och dess tjänstemän måste hålla sig orienterade om utvecklingen inom denna företagssektor. Den information som på detta sätt blir tillgänglig inom riksdagen bör i viss utsträckning kunna utnyttjas även av bolagsstämmorepresentanter som inte tillhör ifrågavarande utskott. Bolagsstämmorepresentanter som placerats i utskottet kommer att få ytterligare upplysningar bl. a. i den mån utskottet, såsom förutsatts i propositionen om förvaltningsbolaget, tillkallar företrädare för detta för att lämna muntlig information.

Till en del torde bolagsstämmorepresentanternas behov av utrednings- och kansliresurser komma att tillgodoses på det sätt som utskottet här angivit. Man måste emellertid räkna med att ytterligare sådana resurser kan erfordras. När man överväger vilka ytterligare anordningar som skulle kunna tänkas bör särskilt beaktas att en del av de frågor rörande de statliga företagen som kan bli aktuella torde vara politiskt kontroversiella. I sådana fall torde det för bolagsstämmorepresentanterna vara betydelsefullare att de inom sina partigrupper kan bereda sig för insatser vid bolagsstämman än att de disponerar ett för alla partier gemensamt kansli. Det mest värdefulla för bolagsstämmorepresentanterna kan således tänkas vara att de kan påräkna att ha tillgång till resurser inom ramen för sina partigrupper riksdagskanslier. Att anordna ett särskilt, gemensamt kansli för bolagsstämmorepresentanterna synes inte böra ifrågakomma. Inrättandet av ett sådant skulle innebära en dubbling av en funktion som även därförutan måste finnas hos riksdagen, och dess uppgifter skulle bli tämligen oklara.

Utskottet inskränker sig till att göra ovanstående påpekanden och finner inte anledning att nu framlägga något förslag i ämnet. Nuvarande tidpunkt, då systemet med representation för riksdagen vid Statsföretag AB:s bolagsstämmor ännu inte hunnit börja tillämpas, är enligt utskottets mening knappast lämplig för ett sådant beslut som det motionärerna påkallar. När erfarenheter av systemet står till buds kommer bättre förutsättningar att föreligga för överväganden rörande bolagsstämmorepresentanternas arbetsvillkor.

Åberopande vad här anförts hemställer utskottet
att riksdagen avslår motionerna I: 381 och II: 423.
Stockholm den 24 februari 1970

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle (s), Åke Larsson (s), Åkerlund (m), Lundin (s), Larfors (s)*, Mattsson (cp)*, Annerås (fp) och Brundin (m);

från andra kammaren: herrar Regnéll (m), Franzén i Motala (s), Börjesson i Glömminge (cp), Larsson i Umeå (fp)*, Rask (s), Svensson i Eskilstuna (s), fru Dahl (s)* och herr Åsling (cp).

* Ej närvarande vid justeringen.